

Yttrande till miljöprövningsdelegationen angående ansökan om miljöfarlig verksamhet, fjärrvärmeverk Solvärmen 1, Skarpnäck

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har tagit del av Stockholm Exergi AB:s ansökan om miljöfarlig verksamhet, för nyanläggning av fjärrvärmeverk på fastigheten Solvärmen 1, Skarpnäck. Nämnden har följande synpunkter:

Energi och klimat

Övergången till förnybara bränslen är bra för den globala miljön. Samtidigt innebär det planerade fjärrvärmeverket en förstärkning och säkring av värmeleverans i det södra fjärrvärmenätet, vilket gör att fjärrvärme till en mer tillgänglig värmekälla. Det går i linje med miljökvalitetsmålen från lokal till nationell nivå.

Anläggning och egenkontroll

Nuvarande anläggning, med eldning av fossilt bränsle, är bedömd i tidigare ansökan. Ansökan går inte in i detalj på den gamla anläggningen, men sökanden yrkar att fortsatt verksamhet med de gamla pannorna ska få villkor motsvarande de villkor som redan finns. Eftersom det befintliga tillståndet endast medger eldning för att täcka spets- och reservbehov, och driften idag inte uppgår till mer än något tiotal dagar per år, så bör villkoren utformas så att tillståndet inte medger ökad eldning av fossilt bränsle.

Den ansökta verksamheten kommer att innebära att eldningen utökas från dagens fåtal dagar (för spets-/reservbehov) till 1-5 månader, beroende på behovet under vinterhalvåret. Den skillnaden gör att risk för störning kan finnas under större delen av vinterhalvåret. För att säkra att inga olägenheter uppkommer är det mycket viktigt att det finns ett uppdaterat egenkontrollprogram redan när den nya anläggningen tas i bruk, och att det hålls levande och revideras löpande. Kontrollprogrammet behöver åtminstone innehålla kontroll av buller, utsläpp till luft, lukt samt utsläpp till vatten, enligt nedan.

Buller

Ansökan saknar beskrivning av hur mycket verksamheten kommer att bullra, och beräkningen av bullerspridning har inte tagit hänsyn till skorstenen som bullerkälla. Det är därför viktigt att verksamheten får villkor med krav på att klara Naturvårdsverkets riktvärden för bostäder och naturområden.

I ansökan beskrivs att buller för den planerade verksamheten har beräknats, med hänvisning till bilaga A (Teknisk beskrivning). Någon beräkning av buller från den planerade verksamheten redovisas dock inte. Istället redovisas beräkning av bullerspridning i MKB (bilaga B3), utifrån en fiktiv källa mitt på anläggningens tak. Ljudnivån från bullerkällan har justerats tills Naturvårdsverkets bullerkrav klaras. Enligt MKB bedöms verksamheten inte

medföra högre ljudeffekter än 83 dBA, men det finns inget redovisat underlag för den bedömningen.

Erfarenheter från tillsyn av värmeverk visar att skorstenen är en viktig utsläppspunkt för buller, vilket gör att det är relevant att beräkna spridning från denna högre punkt, snarare än från byggnadens tak.

Utsläpp till luft

Enligt beräkningarna kommer utsläppen inte att göra att några miljökvalitetsnormer överskrids, och utsläppen till luft regleras till stor del genom BAT-slutsatserna¹ i industriutsläppsdirektivet. Därmed behövs inga specifika villkor för dessa utsläpp i tillståndet. Enligt ansökan bedöms utsläppen ligga nära begränsningsvärdena som framgår av BAT-slutsatserna. Det är viktigt att egenkontrollen utformas därefter, så att verksamheten säkert kan visa att begränsningsvärdena klaras, och att förhöjda värden följs upp med åtgärd och ommätning så snart som möjligt. Kontroll utöver vad som anges i Förordning (2013:252) om stora förbränningsanläggningar är dock inte nödvändig.

I MKB beskrivs att luktolägenheter från lossning av bränsle och rök inte bedöms vara något problem, förutom möjligen tillfälligt. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden anser att luktolägenheter bara kan godtas om de är ringa eller helt tillfälliga, och att kontroll av lukt därför behöver ingå i egenkontrollprogrammet.

Utsläpp till vatten

I ansökan beskrivs dagvattenhantering i tre delar: En del takvatten infiltrerar och fördröjs i växtbäddar, innan det leds till dagvattennätet; Områdets östra del går till svacka och eventuellt svackdike, innan det leds till dagvattennätet mot Ältasjön; Resten föreslås ledas via oljeavskiljare till ett makadammagasin som renar och fördröjer vattnet, innan det leds till svackdiket. I MBK föreslås avstängningsventil på ledningen ut från området, för att kunna fånga upp och provta vatten vid spill, släckning eller dylikt. Motsvarande ventil beskrivs som antingen rekommenderad eller planerad i de olika ansökningshandlingarna. För tydlighetens skull anser miljö- och stadsbyggnadsnämnden att avstängningsventil mellan magasin och utsläppspunkt ska vara ett krav – inte en rekommendation.

I MKB har föroreningar i dagvatten beräknats och jämförts med Regionplane- och trafikkontorets förslag till riktvärden för dagvattenutsläpp från 2009. Enligt beräkningarna överskrids de gamla riktvärdena om ingen rening tillkommer, men med rening blir det bättre än idag.

Vattendirektivet gör att de gamla riktvärdena inte längre kan användas som riktvärden. Istället behöver man ta hänsyn till varje recipients status och hur dagvattenutsläppet bidrar till att miljökvalitetsnormerna klaras. MKB visar att rening är nödvändig för att den nya anläggningen inte ska innebära sämre möjligheter att nå miljökvalitetsnormerna i Ältasjön. Med de föreslagna reningsåtgärderna så bedöms dock mängden föroreningar som sprids via

¹ Best Available Technology – definition av vad som rimligen kan uppnås från bl.a. större förbränningsanläggningar.

dagvattnet minska, vilket är positivt för att miljökvalitetsnormerna ska uppnås. För att följa upp beräkningarna så behövs dock kontrollprogram för utgående vatten, där värdena för renat vatten i tabell 3 (MBK underbilaga B5) utgör riktvärden. Ytterligare åtgärder behövs om dessa riktvärden inte klaras.

Förslag på villkor för anläggningen

Utifrån synpunkterna ovan vill miljö- och stadsbyggnadsnämnden att tillståndet ska beviljas, med följande villkor:

- Eldning med fossilt bränsle i de gamla pannorna, får bara utföras för att täcka spets- och reservbehov, motsvarande den värmeproduktion som varit aktuell under nuvarande tillståndsperiod.
- Ett uppdaterat egenkontrollprogram ska finnas när den nya anläggningen tas i bruk. Programmet ska bl.a. redogöra för kontroll av buller, utsläpp till luft, lukt samt utsläpp till vatten.
- Verksamheten ska klara Naturvårdsverkets riktvärden för industribuller till bostäder och naturområden.
- Dagvattenanläggningen ska förses med avstängningsventil innan utsläppspunkt till dagvattennätet, så att spill och släckvatten kan hanteras inom området.
- Utgående dagvatten som släpps till Ältasjön ska vara renare än dagvattnet som släpps till sjön från dagens anläggning. Detta ska bekräftas med provtagning enligt reviderat kontrollprogram. Halterna som redovisas för renat vatten i MKB underbilaga B5, tabell 3, ska användas som riktvärden.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Cathrin Bergensträhle
Ordförande

Gunilla Glantz
Stadsbyggnadschef